

II WOJNA ŚWIATOWA

<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
UCZEŃ:				
<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg), alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja, plan „Barbarossa”, ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny, bitwa o Atlantyk, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, ład jałtański</p> <p>– zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939), bitwy o Anglię (VII–X 1940), agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (1942 – 1943), ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina, Winstona Churchilla, Franklina Delano Roosevelta</p> <p>– wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r.</p> <p>- wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię</p> <p>- zna znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie, Karta atlantycka, Enigma, Wielka Wojna Ojczyźniana, pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady, wilcze stada, konwój, konferencja w Teheranie, operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze</p> <p>– zna daty: kapitulacji Warszawy (28 IX 1939), bitwy o Midway (VI 1942), konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), operacji berlińskiej (IV 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945)</p> <p>– identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Stefana Starzyńskiego, Charles’a de Gaulle’a, Ireny Sandlerowej</p> <p>– wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej</p> <p>– opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, operacja „Overlord”, „polskie Termopile”, państwo marionetkowe, państwo Vichy, : blokada Leningradu, „przestrzeń życiowa”, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Żegota”, szmalcownicy, U-Boot, pancernik, lotniskowiec, , taktyka „żabich skoków”</p> <p>- zna daty: lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Naga-saki (6 i 9 VIII 1945), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939), zdobycia Berlina (2 V 1945)</p> <p>- identyfikuje postacie: Georgija Żukowa, : Władysława Raginisa, Friedricha von Paulusa, Heinricha Himmlera, Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Eisenhowera,</p> <p>– charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Lend-Lease Act, wa” (Lebensraum), „Szoah”, prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (Einsatz-gruppen), Komitet Wolnej Francji, linia Mannerheima, Babi Jar, operacja „Torch”, Clausa von Stauffenberga</p> <p>– zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942)</p> <p>- identyfikuje postacie: Oskara Schindlera, Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina, Josipa Broza-Tity</p> <p>– porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny</p> <p>– przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski</p> <p>– porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie wojny o Anglię</p> <p>- – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS</p> <p>– przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS</p>	<p>– ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r.</p> <p>– ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.</p> <p>– ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.</p> <p>– ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię</p> <p>– ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnanej</p> <p>– ocenia postawy wobec Holokaustu</p> <p>– ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny</p> <p>– przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w Karcie atlantyckiej przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii</p> <p>– ocenia założenia ładu jałtańskiego</p> <p>– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne – przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji – wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. – przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941 – wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r. – wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami – przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii - wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki – wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 - - wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód – charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944 – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie – omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców – przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS – porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców – przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmagania w Oceanie Atlantyckim – przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy 	
---	---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom – omawia bilans Holokaustu – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitwy pod Midway i lokalizuje je na mapie – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie – omawia okoliczności kapitulacji Japonii 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji – omawia działania wojenne na morzach i oceanach – opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944 – omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki 		
--	--	---	--	--

POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja, rząd emigracyjny, Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK), akcja pod Arsenalem, : łapanka, Holokaust, getto, godzina „W”, Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, : Manifest PKWN, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN), godzina „W”</p> <p>– zna datę: powstania AK (1942), powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)</p> <p>- identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego, Jana Bytnara ps. Rudy</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, akcja AB, układ Sikorski–Majski, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), , Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja, sabotaż, dywersja, Kedyw, : Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska, plan „Burza”, zrzuty</p> <p>– zna daty: zbrodni katyńskiej (IV–V 1940), : powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), rzezi wołyńskiej (1943), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943)</p> <p>- identyfikuje postać: Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka,</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: volkslista, armia Andersa, volksdeutsch, „Pawiak, cichociemni, Kedyw , akcja pod Arsenalem, kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne</p> <p>– zna daty: ZWZ (XI 1939), decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945)</p> <p>- identyfikuje postać: Hansa Franka, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego,</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”), Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL)</p> <p>– zna daty: akcji pod Arsenalem (1943)</p> <p>- identyfikuje postać: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Franza Kutschery, Stepana Bandery, Karola Świerczewskiego</p> <p>– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej</p> <p>- przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łamały postanowienia Karty atlantyckiej</p> <p>– porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa</p> <p>– ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej</p> <p>– ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem</p> <p>– ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania,</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa – przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenałem – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce 	<p>Tadeusza Zawadzkiego ps. Zośka, Franza Kutschery</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego – wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję – omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej – omawia postanowienia układu Sikorski–Majski – przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie – przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj – wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzenie akcji pod Arsenałem – wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą 	<p>Witolda Pileckiego, Jana Karskiego, Zygmunta Berlinga</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy – przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK – przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj – przedstawia metody działalności Kedywu – omawia przebieg akcji pod Arsenałem – charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich – opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich 	<p>ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji – przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej – omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją – omawia przebieg zamachu na F. Kutschere – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu <p>– omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego 	<p>uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej
--	--	--	--	---

		<p>– przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania</p> <p>– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p> <p>– opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej</p> <p>– podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS</p> <p>– opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego</p>		
--	--	---	--	--

ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych, żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński, kraje demokracji ludowej, dekolonizacja, Trzeci Świat, Bliski Wschód, wyścig zbrojeń, Unia Europejska, euro, rewolucja obyczajowa, NATO</p> <p>– zna daty: podpisanie Karty Narodów Zjednoczonych (1945), konferencji poczdamskiej (1945),</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów powstanie węgierskie, , konflikt żydowsko-palestyński, procesy norymberskie, Powszechna deklaracja praw człowieka, , blokada Berlina Zachodniego, odwilż, , destalinizacja, Układ Warszawski, rewolucja kulturalna, metoda tzw. biernego oporu, Rok Afryki, syjonizm, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa</p> <p>– zna daty wybuchu powstania węgierskiego (1956),</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : traktaty rzymskie, dwubiegunowy, , Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, doktryna Trumana, tajny referat Chruszczowa, Wielki Skok, wojna sześciodniowa, , Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP), kryzys kubański, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : wojna Jom Kippur, lądowanie w Zatoce Świń, traktat z Maasticht, Bizonia i Trizonia, Kuomintang, : Indyjski Kongres Narodowy, intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”, Czerwoni Khmerzy, plan Schumana, Rada Europejska, Woodstock, terro-ryzm polityczny, , szyici</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych</p> <p>– zna daty : wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w Camp David (1978), rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947),</p>

<p>proklamowania RFN i NRD (1949), budowy muru berlińskiego (1961), zburzenia muru berlińskiego (1989), zjednoczenia Niemiec (1990), : wojny w Korei (1950–1953), powstania Unii Europejskiej (1993)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana,</p> <p>– wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie</p> <p>– przedstawia cele ONZ</p> <p>– wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD</p> <p>– wyjaśnia, czym była zimna wojna</p> <p>– przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich</p> <p>wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludów</p> <p>– wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny</p> <p>– wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu</p> <p>– wyjaśnia na czym polega system kolonizacyjny</p> <p>- wymienia kraje Bliskiego Wschodu</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu</p>	<p>uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), : konferencji założycielskiej ONZ (1945)</p> <p>- identyfikuje postacie : Fidela Castro, Roberta Schumana, Mao Zedonga, Nikity Chruszczowa, Johna F. Ken-nedy’ego, Martina Luthera Kinga</p> <p>– omawia okoliczności upadku muru berlińskiego</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki po-wstania węgierskiego w 1956 r.</p> <p>– omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny</p> <p>- wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego</p> <p>– omawia charakter konfliktu bliskowschodniego</p> <p>– omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny</p> <p>– wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki</p> <p>– wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni</p> <p>– przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p> <p>– opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec</p> <p>– wskazuje na mapie żelazną kurtynę</p>	<p>Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, ruch kontestatorski, hipisi, denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja, Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) , neokolonializm, Vietcong, rewolucja seksualna, kontrkultura, Greenpeace,</p> <p>– zna daty: powstania RWPG (1949), praskiej wiosny (1968), powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania NATO (1949), śmierci J. Stalina (1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (1956), powstania Izraela (1948), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (1968), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964),</p> <p>- identyfikuje postacie : Nikity Chruszczowa, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina, Mahatmy Gandhiego: Dawida Ben Guriona, Jasira Ara-fata, George’a Marshal-la, Dwighta Eisenhowera</p>	<p>– zna daty : wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968), , wkroczenia Armii Czerwonej na Węgry (1956), wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969),</p> <p>- identyfikuje postacie : Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego, Jana XXIII, Pawła VI, : Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya, Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura, Saddama Husajna, Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda</p> <p>– omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej</p> <p>– przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej</p> <p>– wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II</p> <p>– przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii</p> <p>– charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa</p>	<p>- identyfikuje postacie : Gamala Abdela Nasera, Menachema Begina, Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga</p> <p>– opisuje proces dekolonizacji Indochin</p> <p>– ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej</p> <p>– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p> <p>– ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy’ego i R. Reagana</p> <p>– ocenia następstwa procesu dekolonizacji</p> <p>– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji</p> <p>– ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii</p> <p>– ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim</p> <p>– ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej</p> <p>– ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w.</p> <p>– ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II</p>
---	---	---	--	---

<p>– podaje przyczyny integracji europejskiej</p>	<p>– przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w propagandzie komunistycznej odgrywał mur berliński</p> <p>– wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej</p> <p>– omawia przejawy odwilży w ZSRS</p> <p>– omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie</p> <p>– wskazuje na mapie państwa należące do UE</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA</p>	<p>– omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie</p> <p>– wskazuje okoliczności powstania NATO</p> <p>– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego</p> <p>– przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia</p> <p>– przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.</p> <p>– wymienia przejawy odprężenia w relacjach między-narodowych w latach 1953–1960</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach</p> <p>– omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej</p> <p>– przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach</p>	<p>– opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga</p> <p>– opisuje proces dekolonizacji Indochin</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy</p> <p>– omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie</p> <p>– omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</p> <p>– przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży</p> <p>– wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG</p> <p>– omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej</p> <p>– wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70.</p> <p>– omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich</p> <p>– prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w.</p>	<p>– podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich</p>
---	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu nie-podległości – wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich – przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego – porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego – przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce – przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziemi Odzyskanych i ich mieszkańców 	
--	--	--	---	--

– opisuje walkę o
równouprawienie w USA

Polska po drugiej wojnie światowej

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : Ziemie Odzyskane, referendum ludowe, żołnierze niezłomni, Ziemie Odzyskane, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu, : Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), polskiego Października (X 1956), obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70</p> <p>– zna daty : pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (1947), referendum ludowego (1946), przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952), Marzec '68, Grudzień '70</p> <p>- identyfikuje postacie : Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki, Edwarda Gierka, Józefa Cyrankiewicza, Bolesława Bieruta, Witolda Pileckiego,</p> <p>– wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej</p> <p>– przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : repatrianci, akcja „Wisła”, demokracja ludowa, szabrownictwo, plan trzyletni, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa, mała stabilizacja, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura</p> <p>– zna daty : planu trzyletniego (1947–1949), powstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970), nowelizacji konstytucji PRL (1976)</p> <p>- identyfikuje postacie : Władysława Gomułki, : Danuty Siedzikówny ps. Inka, Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Stefana Wyszyńskiego, Józefa Cyrankiewicza</p> <p>– wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, , cenzura prewencyjna, Ministerstwo Ziem Odzyskanych, Radio Wolna Europa, UNRRA, Centralny Urząd Planowania, Państwowe Gospodarstwo Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP), ukryte bezrobocie</p> <p>– zna daty : uchwalenia „małej konstytucji” (1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970), , rozbitcia ostatniego zgrupowania podziemia anty-komunistycznego (1963), internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956)</p> <p>- identyfikuje postacie : Władysława Gomułki, Edwarda Ochaba, , Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika,</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : system mono-partyjny, socrealizm, Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, puławianie, natiołńczycy, Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO)</p> <p>– zna daty : powołania WiN (1945), śmierci J. Stalina (1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957), : powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłosni polskiej (1951), : powołania Ministerstwa Ziem Odzyskanych (1945), podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950)</p> <p>- identyfikuje postacie : Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Jakuba Bermana, Hilarego Minca, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Fran-czaka ps. Lalek, Antoniego Słonimskiego,</p>	<p>– ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziem Odzyskanych</p> <p>– ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych</p> <p>– ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej</p> <p>– ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50.</p> <p>– ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu</p> <p>– ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich</p> <p>– ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p> <p>– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p> <p>– ocenia okres rządów Edwarda Gierka</p>

<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r. – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemią Odzyskaną przez Polaków – omawia przyczyny napływu osadników na Ziemię Odzyskaną – przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu – przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego – przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – opisuje zniszczenia wojenne w Polsce – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich – przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL – prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy – przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r. – opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego – podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji – podaje założenia planu sześcioletniego – omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komunistyczna upowszechniała ideę Ziemi Odzyskanych – wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemię Odzyskaną – omawia sposób funkcjonowania 	<p>Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa – przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa – wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemię Odzyskaną – omawia przebieg odbudowy Warszawy – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła – prezentuje poglądy natolińczyków i puławian – omawia stosunek władz PRL do inteligencji – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemickiej w Polsce w 1968 r.
--	--	---	---

	<p>– przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka</p>	<p>komunistycznego aparatu terroru</p> <ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników– przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych– przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce– określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu– przedstawia okoliczności powstania PZPR– przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego– wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski– omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu– wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR– omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim– opisuje narodziny i działalność opozycji– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem		
--	---	---	--	--

– przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.

UPADEK KOMUNIZMU

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : Czerwiec '76, NSZZ „Solidarność”, stan wojenny, pierestrojka, obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe</p> <p>– zna daty : wydarzeń czerwcowych (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (1978), strajków sierpniowych (VIII 1980), : wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (1983), obrad Okrągłego Stołu (1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)</p> <p>- identyfikuje postacie : Edwarda Gierka, Jana Pawła II, Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa</p> <p>– przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce</p> <p>– wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980– przedstawia oko-</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : wydarzenia sierpniowe, : Pomarańczowa Alternatywa, Jesień Ludów, spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW), strajk okupacyjny, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie, głośność, aksamitna rewolucja,</p> <p>– zna daty : powstania KOR (1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979), : porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ „Solidarność” (1980), obalenia komunizmu w Polsce, rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991), wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (1989)</p> <p>- identyfikuje postacie : Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa, Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego, Borysa Jelcyna Tadeusza</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : strajk solidarnościowy, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN), Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ), : mudżahedini, dżihad, efekt do-mina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Eu-roście (KBWE),</p> <p>– zna daty : przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981) : interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), ogłoszenia niepodległości przez Ukrainę (1991), przyjęcia nazwy Rzeczpospolita Polska (29 XII 1989)</p> <p>- identyfikuje postacie : Václava Havla, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz, Bogdana Borusewicz, Andrzeja Gwiazdy, Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza,</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów : <i>uskorzenie</i>, sejm kontraktowy, komitety helsińskie, Karta 77, „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego rozumieniem</p> <p>– zna daty : pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990), katastrofy w Czarnobylu (1986), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991)</p> <p>- identyfikuje postacie : Grzegorza Przemyska, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Krzysztofa Skiby, Nicolae Ceaușescu, Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera, Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy</p> <p>– przedstawia stosunek Polaków do akcji podejmowanych przez działaczy Pomarańczowej Alternatywy</p>	<p>– ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego</p> <p>– ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu</p> <p>– ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej</p> <p>– ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce</p>

<p>liczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce – przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce 	<p>Mazowieckiego, Broni-sława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisuje genezę, przebieg i Jerzego Popiełuszki skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS – podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu – prezentuje następstwa wyborów czerwcowych 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie – wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie– omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego– charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w. – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w. – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego – wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobyliu dla Europy i ZSRS 	
<h2 style="margin: 0;">POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE</h2>				

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: terroryzm, : Al-Kaida, gospodarka wolnorynkowa, własność prywatna, NATO, Unia Europejska, : internet, telefonia komórkowa, globalizacja, przeludnienie</p> <p>– zna daty : wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999), ataku na World Trade Center (11 IX 2001), uchwalenia Konstytucji RP (1997), przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)</p> <p>- identyfikuje postacie : Władimira Putina, George’a W. Busha, Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p> <p>:- wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO</p> <p>– wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r.</p> <p>– przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: prywatyzacja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP), polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska, bezrobocie, pluralizm polityczny, kultura masowa, bogata Północ, biedne Południe</p> <p>– zna daty : przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (1991),</p> <p>- identyfikuje postacie : : Billa Clintona, Borysa Jelcyna, Osamy bin Ladena, Saddama Husajna, Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego</p> <p>– charakteryzuje rządy W. Putina w Rosji</p> <p>– prezentuje skutki rozpadu Jugosławii</p> <p>– wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych przez bojowników czeczeńskich</p> <p>– omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, referendum akcesyjne, Euromajdan, Trójkąt Weimarski, Czarna Afryka, Europol, efekt cie-plarniany</p> <p>– zna daty : wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005),), Euromajdanu (2013/2014), masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie, aneksji Krymu (2014), reformy administracyjnej (1997),), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991</p> <p>- identyfikuje postacie : Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna, Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Nelsona Mandeli,</p> <p>– wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie</p> <p>- omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza</p> <p>– wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów : program „Partnerstwo dla Pokoju”, oligarchia, Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA)</p> <p>– zna daty : wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), ludobójstwa w Rwandzie (1994), rozwiązania PZPR (I 1990)</p> <p>- identyfikuje postacie : Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa, Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa, Baszara al-Asada</p> <p>– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu</p> <p>– opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem</p> <p>– wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce</p>	<p>– ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa</p> <p>– ocenia postawy bojowników czeczeńskich i postawę władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego</p> <p>– ocenia problem terroryzmu</p> <p>– ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata</p> <p>– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.</p> <p>– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE</p> <p>– ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie</p> <p>– przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie</p>

<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r. – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Biesłanie – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie 	
---	---	--	---	--

Teksty źródłowe

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
----------------------------	--------------------------	--------------------	---------------------------	-----------------------

Uczeń z pomocą nauczyciela czyta proste teksty źródłowe, mapy, schematy oraz wykresy	Uczeń samodzielnie czyta i rozumie teksty źródłowe, mapy, schematy oraz wykresy	Uczeń samodzielnie czyta ze zrozumieniem trudne teksty źródłowe, mapy, schematy oraz wykresy	Uczeń potrafi interpretować, wyciągać wnioski na podstawie tekstów źródłowych, map, schematów oraz wykresów	Uczeń swobodnie odwołuje się do przeczytanych tekstów źródłowych, danych statystycznych itp.
--	---	--	---	--